Najhitreje rastoča diagnoza sodobnega sveta

V Sloveniji ima motnjo hiperaktivnosti in primanjkljaj pozornosti med pet in osem odstotkov mladih, v Ameriki že 16 – Vzroki še niso popolnoma razumljeni, najverjetneje vključujejo kombinacijo genetskih, nevroloških in okoljskih dejavnikov

Tekst: **Katja Željan**

ADHD (angl. *Attention Deficit Hyperactivity Disorder*) oziroma po slovensko motnja hiperaktivnosti in primanjkljaj pozornosti sodi v skupino vedenjskih in čustvenih motenj, ki se največkrat pojavijo v otroštvu in mladosti. Otroci in mladostniki z ADHD imajo pogosto vzgojno-vedenjske in učne težave. Dnevno se znajdejo v neljubih situacijah ali se spopadajo z izzivi odraščanja in občutkom sprejetosti v družbi, obenem pa so breme svojim družinam, učiteljem in včasih vrstnikom. Zaradi tega imajo otroci in mladostniki z ADHD manj pravih prijateljev kljub velikim potencialom, ki jih imajo v sebi.

Zato jim je treba pomagati oziroma ustrezno usmerjati in odkriti njihove močne točke. Pogosto se namreč ravno otroci z ADHD lahko razvijejo v izredno kreativne in ustvarjalne posameznike, ki pozitivno vplivajo na celotno družbo.

Motnja hiperaktivnosti in primanjkljaj pozornosti (ADHD) je kronična nevrobiološka motnja, ki vpliva na reguliranje ravni aktivnosti (hiperaktivnost), inhibicijo vedenja (impulzivnost) in lotevanje nalog (nepozornost). Omenjena motnja naj bi se kar trikrat pogosteje pojavljala pri dečkih kot pri deklicah. Otroci z motnjo ADHD se odzovejo brez razmisleka, imajo težave s sledenjem navodilom, težko sedijo pri miru, težko usmerjajo pozornost in se s težavo osredotočajo na podrobnosti. Zato ADHD ovira otrokovo družabno življenje, prav tako pa vpliva tudi na njegov šolski uspeh. Ocene o tem, koliko otrok in mladostnikov ima ADHD, se pravzaprav precej razlikujejo. Po nekaterih ocenah naj bi ADHD imelo med osem in deset odstotkov šoloobveznih otrok. **Dejan Sotirov**, pobudnik in ustanovitelj Zavoda Mavrični bojevniki, ki se z obilico domišljije in iznajdljivosti že deset let posveča mladim z ADHD, pravi, da imamo v Sloveniji med pet in osem odstotkov otrok in mladostnikov z ADHD, medtem ko naj bi imelo to motnjo v Ameriki že najmanj 16 odstotkov mladih. »To je najhitreje rastoča diagnoza sodobnega sveta, lahko bi rekel, da se bojim prihodnosti,« poudarja.

Blaž Povše, magister specialne in rehabilitacijske pedagogike ter direktor Centra Motus v Ljubljani, kjer se ukvarjajo s strokovno diagnostiko, svetovanjem in obravnavo pri učnih in drugih razvojnih težavah otrok in mladostnikov, prav tako ocenjuje, da ima ADHD po nedavnih študijah približno pet do deset odstotkov otrok in mladostnikov po vsem svetu. »V Sloveniji je razširjenost ocenjena na okoli pet odstotkov, kar je podobno kot v drugih evropskih državah,« meni.

Čeprav se v zadnjih letih opaža povečanje števila otrok z motnjo ADHD, ni povsem jasno, ali je to posledica dejanskega povečanja števila primerov ali preprosto povečanja števila prepoznanih primerov zaradi natančnejših diagnostičnih ocenjevanj in tudi boljše ozaveščenosti staršev. »Načeloma velja, da je večja ozaveščenost in

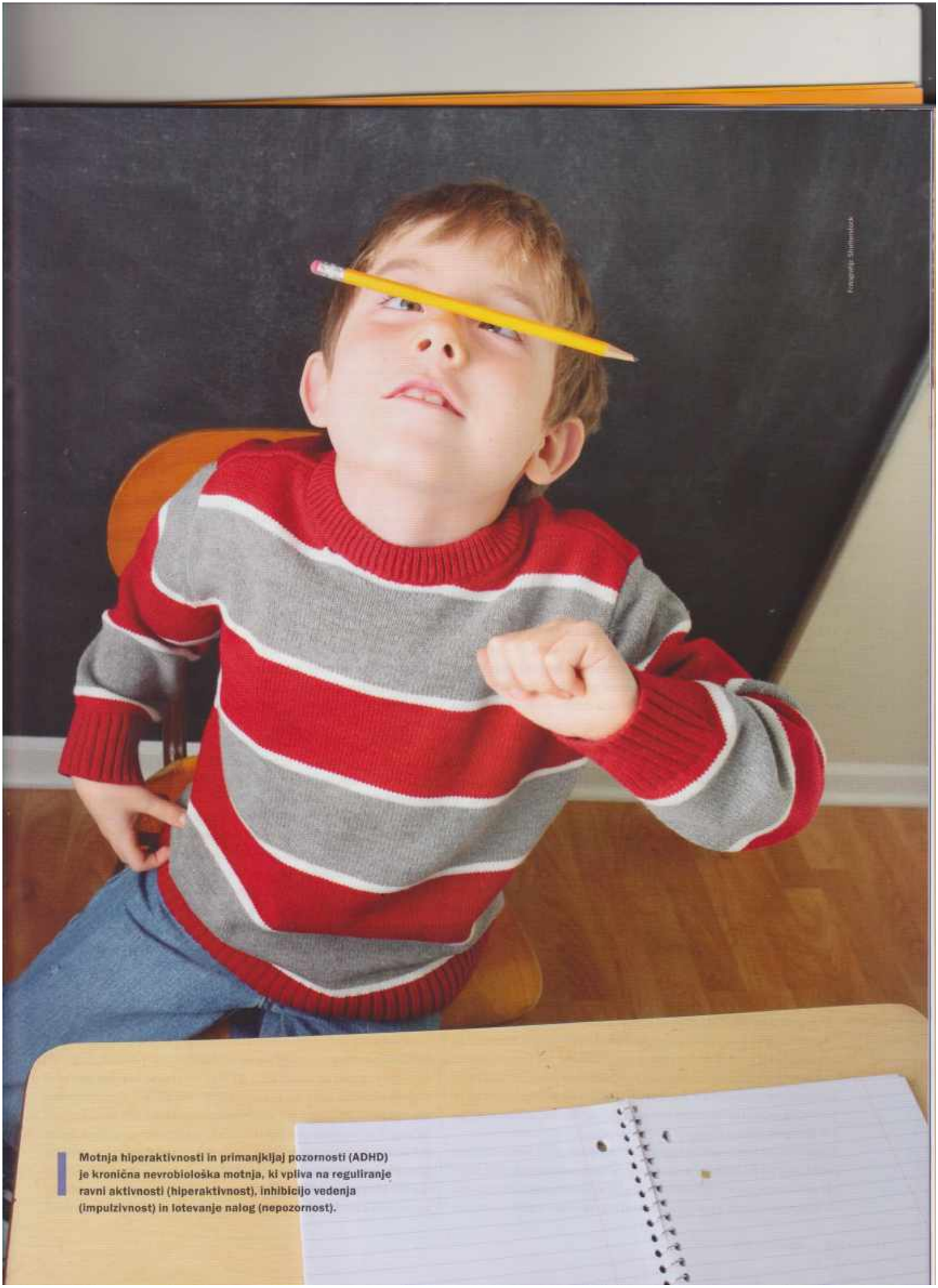

Motnja hiperaktivnosti in primanjkljaj pozornosti (ADHD) je kronična nevrobiološka motnja, ki vpliva na reguliranje ravni aktivnosti (hiperaktivnost), inhibicijo vedenja (impulzivnost) in lotevanje nalog (nepozornost).